

EUROPOS KOMISIJA

Briuselis, 2011.9.16
K(2011) 6362 galutinis

KOMISIJOS REKOMENDACIJA

2011.9.16

**dėl mokslinių tyrimų bendro programavimo iniciatyvos „Sveikos ir produktyvios jūros
bei vandenynai“
(2011/ES)**

KOMISIJOS REKOMENDACIJA

2011.9.16

dėl mokslinių tyrimų bendro programavimo iniciatyvos „Sveikos ir produktyvios jūros bei vandenynai“ (2011/ES)

EUROPOS KOMISIJA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 181 straipsnį,

kadangi:

- (1) Europa turi 89 000 km ilgio pakrantę¹ su dviem vandenynais ir keturiomis jūromis, be to, ES pakrantės regionuose sukuriama maždaug 40 proc. visos Sąjungos BVP ir gyvena maždaug tiek pat visos Sąjungos gyventojų², todėl jų indėlis į pagrindinius ekonomikos sektorius, kaip antai jūrų transporto ir prekybos, jūrų bioekonomikos, energetikos ir turizmo, yra itin reikšmingas;
- (2) 2007 m. spalio 10 d. Komunikate „Integruota jūrų politika Europos Sąjungai“³ Komisija teigia, kad vykdant integruotą jūrų politiką padidės Europos gebėjimas įveikti sunkumus, susijusius su globalizacija ir konkurencingumu, klimato kaita, jūrų aplinkos blogėjimu, jūrų sauga ir saugumu ir energijos tiekimo saugumu bei tvarumu. Jame taip pat nurodyta, kad tokia politika turėtų būti grįsta pasiekimais jūrų mokslinių tyrimų, technologijų ir naujovių srityse;
- (3) 2008 m. birželio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2008/56/EB, nustatančios Bendrijos veiksmų jūrų aplinkos politikos srityje pagrindus⁴, pagal kurią taikomas ekosistemomis grįstas žmogaus veiklos valdymo metodas, tikslas – pasiekti arba išlaikyti gerą jūrų vandenų aplinkos būklę, kai tie vandenys sudaro ekologiniu požiūriu įvairius ir dinamiškus vandenynus bei jūras, kurie yra švarūs, sveiki ir produktyvūs. Šioje direktyvoje, kuri turėtų tapti Sąjungos būsimos jūrų politikos aplinkosaugos ramsčiu, teigiama, kad Bendrijos lygmeniu parama su tuo susijusiems tyrimams turėtų būti nuolat įtvirtinama moksliniams tyrimams ir taikomajai veiklai skirtose politikos kryptyse;
- (4) 2010 m. kovo 3 d. Komisijos komunikate „2020 m. Europa. Pažangaus, tvaraus ir integracinio augimo strategija“⁵ teigiama, kad Sąjunga turėtų ypač išnaudoti ES jūrų

¹ „Buveinių direktyvos įgyvendinimas jūrų ir pakrančių vietovėse“, Europos Komisija, 1998 m., ISBN: 92-828-4276-2.

² Eurostatas *Statistics in focus* 38/2010, „ES pakrantės regionų apžvalga“.

³ COM(2007) 574 galutinis.

⁴ OL L 164, 2008 6 25, p. 19.

⁵ COM(2010) 2020.

politikos įnašą, kad pasiektų išmetamų teršalų mažinimo ir biologinės įvairovės tikslus, spręstų prisitaikymo prie klimato kaitos, nelaimių prevencijos ir reagavimo į jas klausimą, tausiau naudotų išteklius ir užtikrintų geresnes visuotinio aprūpinimo maistu sąlygas;

- (5) 2008 m. rugsėjo 3 d. Komisijos komunikatu „Europos jūrų ir jūrininkystės mokslinių tyrimų strategija. Nuosekli Europos mokslinių tyrimų erdvės sistema tausiam vandenynų ir jūrų naudojimui remti“⁶ siekiama įgyvendinti bendrą jūrų ir jūrininkystės mokslinių tyrimų programavimą, atitinkantį susijusiame 2008 m. liepos 15 d. Komisijos komunikate „Bendras mokslinių tyrimų programavimas. Bendradarbiavimas siekiant veiksmingiau spręsti bendrus uždavinius“⁷ išdėstytus principus ir mechanizmus, jei tai bus pagrįsta ir tokius veiksmus rems susijusios valstybės narės;
- (6) 2010 m. gegužės 26 d. posėdyje Konkurencijos taryba pripažino, kad „Sveikos ir produktyvios jūros bei vandenynai“ yra sritis, kurioje bendru programavimu būtų galima iš esmės padidinti esamų atskirų valstybių narių pastangų mokslinių tyrimų srityje vertę⁸. Todėl ji priėmė išvadas, kuriose pripažino šios srities bendro programavimo iniciatyvos būtinybę ir paragino Komisiją prisidėti prie jos rengimo. Be to, Taryba dar kartą patvirtino, kad bendrą programavimą vykdo valstybės narės, o Komisija atlieka tik padėjėjo vaidmenį. Komisijos tarnybų darbiniam dokumente aptarta nacionalinių mokslinių tyrimų veiklos analizė patvirtina, kad, siekiant didinti mokslinių tyrimų veiksmingumą ir poveikį ir išvengti veiklos dubliavimo, reikia geriau koordinuoti veiksmus – kurti bendrą strateginę mokslinių tyrimų darbotvarkę.
- (7) dalyvaujančios valstybės atsiuntė oficialius įsipareigojimo raštus ir taip patvirtino dalyvaušančios tokioje bendro programavimo iniciatyvoje;
- (8) jūrų ir jūrininkystės reikalų bendras programavimas sudarytų sąlygas koordinuoti šios srities mokslinius tyrimus, leistų reikšmingai prisidėti prie siekio sukurti veiksmingą jūrų ir vandenynų Europos mokslinių tyrimų erdvę, tvariai naudoti jų esamus ir nepanaudotus išteklius, stiprinti Europos kaip lyderės poziciją ir jūrų pramonės mokslinių tyrimų konkurencingumą, kartu saugant jūrų aplinką ir prisitaikant prie klimato kaitos poveikio;
- (9) kad pasiektų šioje rekomendacijoje nustatytus tikslus, valstybės narės turėtų bendradarbiaudamos su Komisija nagrinėti galimas Komisijos iniciatyvas, kurios padėtų valstybėms narėms rengti ir įgyvendinti strateginių mokslinių tyrimų darbotvarkę;
- (10) kad Komisija galėtų atsiskaityti Europos Parlamentui ir Tarybai, valstybės narės Komisijai turėtų reguliariai teikti pažangos, padarytos įgyvendinant šią bendro programavimo iniciatyvą, ataskaitas,

⁶ COM(2008) 534.

⁷ COM(2008) 468.

⁸ 10246/10.

PRIĖMĖ ŠIĄ REKOMENDACIJĄ:

1. Valstybės narės skatinamos prireikus atnaujinti bendrą viziją, kaip bendradarbiaujant ir koordinuojant veiksmus mokslinių tyrimų srityje Sąjungos lygmeniu galima padėti užtikrinti, kad jūros ir vandenynai išliktų sveiki ir produktyvūs ir būtų pasinaudota visomis jų teikiamomis galimybėmis⁹.
2. Valstybės narės skatinamos parengti bendrą strateginių mokslinių tyrimų darbotvarkę, kurioje būtų nustatyti vidutinės trukmės ir ilgalaikiai jūrų ir vandenynų mokslinių tyrimų poreikiai ir tikslai. Į strateginių mokslinių tyrimų darbotvarkę turėtų būti įtrauktas įgyvendinimo planas, kuriame būtų nustatyti prioritetai bei terminai ir nurodyti konkretūs veiksmai, priemonės ir ištekliai, būtini tai darbotvarkei įgyvendinti.
3. Valstybės narės skatinamos imtis toliau išvardytų veiksmų, kurie būtų strateginių mokslinių tyrimų darbotvarkės ir įgyvendinimo plano dalis:
 - a) baigti nustatyti atitinkamas nacionalines programas, mokslinių tyrimų veiklą ir gebėjimus ir dalytis informacija apie tai;
 - b) aktyvinti bendro prognozavimo veiklą ir technologijų vertinimo gebėjimus;
 - c) dalytis informacija, ištekliais, geriausia patirtimi, metodika ir gairėmis;
 - d) nustatyti sritis ar mokslinių tyrimų veiklą, kurias koordinuoti, arba, tinkamai atvejais, kurioms skelbti bendrus konkursus ar telkti išteklius būtų naudinga;
 - e) nustatyti d punkte minėtų sričių bendrą mokslinių tyrimų tvarką;
 - f) prireikus dalytis esama mokslinių tyrimų infrastruktūra ar koordinuotai kurti naują infrastruktūrą, pavyzdžiui, jūrų stebėjimo infrastruktūrą, taip pat pagal nustatytus poreikius kurti modelius ir taikomas priemones;
 - g) skatinti geresnį viešojo ir privačiojo sektorių bendradarbiavimą, taip pat atviras inovacijas skirtingose mokslinių tyrimų veiklos srityse ir verslo sektoriuose, susijusiuose su jūrų stebėjimu, jūrų ištekliais ir jūrine veikla;
 - h) skatinti tarpdisciplininius metodus ir visų jūrų ir jūrininkystės sektorių *mainus bei ryšius*;
 - i) kurti tinkamas mokslo ir politikos sąsajas atitinkamais klausimais, kaip antai Direktyvos 2008/56/EB ir jūrų erdvės planavimo, kaip Komunikato „Integruota jūrų politika Europos Sąjungai“ pagrindinio tikslo, įgyvendinimas.
4. Valstybės narės raginamos sukurti veiksmingą bendrą jūrų ir vandenynų mokslinių tyrimų valdymo struktūrą, kuri padėtų nustatyti bendras bendradarbiavimo ir koordinavimo sąlygas, taisykles bei procedūras ir stebėti, kaip įgyvendinama strateginių mokslinių tyrimų darbotvarkė.

⁹ <http://www.jpi-oceans.eu>.

5. Valstybės narės raginamos kartu įgyvendinti strateginę mokslinių tyrimų darbotvarkę, be kita ko, per nacionalines mokslinių tyrimų programas ar kitą nacionalinę mokslinių tyrimų veiklą, pagal Tarybos bendro programavimo aukšto lygio grupės parengtas bendro programavimo pagrindinių sąlygų gaires¹⁰.
6. Valstybės narės raginamos bendradarbiaujant su Komisija nagrinėti galimas Komisijos iniciatyvas, kurios padėtų valstybėms narėms rengti ir įgyvendinti strateginių mokslinių tyrimų darbotvarkę, ir bendras programas koordinuoti su kitomis šios srities Sąjungos iniciatyvomis, visų pirma jūrų ir jūrininkystės Europos mokslinių tyrimų erdvės tinklais ir Jungtine Baltijos jūros mokslinių tyrimų ir plėtros programa (BONUS).
7. Valstybės narės raginamos reguliariai teikti Komisijai metines pažangos, padarytos įgyvendinant šią bendro programavimo iniciatyvą, ataskaitas.

Priimta Briuselyje, 2011.9.16

Komisijos vardu
Maire GEORGHEGAN-QUINN
Komisijos narė

¹⁰ ERC-GPC 1311/10. Bendras mokslinių tyrimų programavimas 2008–2010 m. ir vėliau. 2010 m. lapkričio 12 d. Tarybos bendro programavimo aukšto lygio grupės ataskaitos II priedas.